

Colonus Svidník – úspešná rodinná farma limousine

Na počiatku bolo opustené stredisko po niekdajšom štátnom majetku. Za 23 rokov sa ho podarilo prebudovať na miesto, kde našlo svoj domov viac ako 100 dojčiacich kráv najpočetnejšieho mäsového plemena na východe Slovenska - limousine. Za všetkým stojí rodina Jurenových. V tom čo začal, otec Milan, pokračuje spolu s ním aj jeho syn – s rovnakým krstným menom a nie menším zápalom pre vec.

Pred rokom 1989 bola v stredisku Kečkovce spoločná odchovňa s kapacitou 600 jalovic. Na opačnom konci dediny bola maštaľ pre 100 kráv. Ako nám povedal Ing. Milan Jurena starší, konateľ spoločnosti Colonus, s. r. o., Svidník - ve-

denie niekdajšieho štátneho majetku sa k okrajovým obciam správalo pomerne macošsky, a tak technické vybavenie tunajšieho strediska nepatriło k najrozvinutejším ani na vtedajšie pomery reálneho socializmu. Márne by ste tu hľadali silážne žľaby, senník či podobné iné vymoženosti (krmivo sa sem dovážalo z centrálného skladu nákladnými automobilmi). Aj preto sa všetky tunajšie siláže skladujú vo valcových balíkoch. Jedinou technikou „vychytávkou“ boli hnojovicové veže, ktoré však v podstate nikdy poriadne nefungovali. Koncept nadzemných nádrží na skladovanie hnojovice však Jurenovci nezavrhlí a po pomerne dlhom čase ho aj oživilí. Vlni sa im podarilo popri rekonštrukcii maštale – zimoviska pre dojčiace kravy „oživiť“ týchto svedkov minulosti inštaláciou miešacích a prečerpávacích prvkov a opätovne ich napojiť na maštaľ. V tej okrem hydraulických lopát na vhrňanie hnojovice inštalovali aj systém unikátnych plastovovo-gumených zábran v ležiskových boxoch a gumovými spojovacími prvkami, ktoré umožňujú bezproblémové vstávanie kráv. Tie jurenovské majú totiž veľký telesný rámec. Súčasťou vodorovného „hradenia“ ležiskových

boxov je aj gumená škrabka na komfortné správanie kráv.

23 rokov samostatnej existencie

Začiatkom roku 1995 Jurenovci založili firmu Colonus Svidník a miestom ich podnikania sa stal areál spomínaného strediska Kečkovce (12 km na sever od Svidníka). Nadviazali na 2-ročné úsilie niekdajšieho štátneho majetku o etablovanie mäsového dobytká plemena limousine. Podkladom pre tento proces bolo stádo 56 pinzgauských kráv, ktoré si Jurenovci prenajali od štátneho majetku v likvidácii a postupne splácali. K počiatočnému procesu prevodného kríženia prostredníctvom inseminácie sa o 5 rokov neskôr pridali aj prvé vlastné plemenné býky, ktoré Jurenovci doviezli z Poľska (Kečkovce sa nachádzajú len 5 km od hranice s Poľskom). Tento dovoz súvisel aj so snahou povýšiť produkciu zástavového materiálu na odchov plemenných zvierat. V rámci tohto úsilia doviezli v roku 2002 14 jalovic zo Školského zemédelského podniku brnianskej VFU v Novom Jičine. O 7 rokov neskôr doviezli poslednú „várku“ plemenných zvierat. Tentokrát to bolo 9 jalovic a 1 býk priamo z od-

Pozývame Vás na odborný seminár zameraný na **výživu a choroby mäsového dobytká**, ktorý sa uskutoční v stredu **21. 11. 2018 o 9:00 hod.** v **Hoteli Patriot, Vranov nad Topľou.** Viac na **www.schaumann.sk**

chovne plemenných býkov v Poľsku. Medzitým chov prešiel na ekologickú bázu (2005) a o 2 roky neskôr sa podarilo úspešne doviesť snahu o pridelenie štatútu šľachtiteľského chovu. Odvtedy firma Colonus ponúka plemenné býky do chovov po celom území Slovenska (každoročne v priemere 10). Kvalitný plemenný materiál, odchovaný na tunajších pasienkoch, by ste našli napríklad v Pruskom, ale aj Rožňave, Telgárte či v Choňkovciach. V posledných rokoch sa Jurenovcom darí predávať aj plemenné jalovice (najmä na východ Slovenska). Približne polovica vyprodukovaných teliat však stále končí ako zástavový materiál v rozličných zahraničných destináciách (naposledy v Turecku a v Chorvátsku). Čas ich predaja (a teda aj ich živá hmotnosť) sa prispôbuje požiadavkám odberateľov.

Systém chovu

V Kečkovciach je všetko prispôbené na sezónne telenie. Prípúšťacia sezóna začína v januári insemináciou a vo februári „nastupujú“ do stáda plemenníky. Telenie je sústredené medzi 15. novembrom a 30. marcom. Teľné plemennice sa z pastvy sťahujú vo 8. mesiaci gravidity. V čase našej návštevy (25. 10.) už bola do rekonštruovanej maštale z pasienka presunutá časť stáda kráv. Presné informácie o štádiu teľnosti poskytl augustové sonografické vyšetrenie. Táto moderná metóda tiež umožnila identifikovať, samozrejme, aj „prázdné“ kravy. Ich skorší predaj koncom leta sa zas odrazil na vyšších realizačných cenách. V maštali sú okrem spomínanej časti s ležiskovými boxmi aj individuálne a skupinové koterce, ktoré slúžia pre matky s teľatami. Časť sekcií s ležiskovými boxmi je využívaná aj pre kravy so staršími teľatami, ktoré majú k dispozícii aj škôlku. Vlastnú sekciu s modifikovanými ležiskovými boxmi má k dispozícii aj mladý dobytok. Kravy ležia v boxoch na gumených matracoch. Podkladom pre mladý dobytok v ležiskových boxoch sú piliny z ihličnatých drevín a koterce sa podstielajú slamou.

„Chlieb“ náš každodenný

Stádo má v Kečkovciach k dispozícii 70-hektárový pasienkový areál, ktorého využitie je podriadené kondičnému stavu porastov. Ak je dobrý, zvieratá

Jurenovci spolu s Františkom Krempekým (v strede).

s pasú samostatne v oplotkách. V prípade horšieho stavu porastov sa pasú pod dozorom pastiera. Ten má dôležitú funkciu aj pri presunoch stáda do strediska, kde je umiestnený aj systém prehŕňacích a triediacich chodieb, vrátane váhy a paznechtovacej kletky. Celá zvyšná výmera poľnohospodárskej pôdy (330 ha) slúži na produkciu krmovín, vrátane 30-hektárovej výmery ornej pôdy. Na tej pestujú aj krmne obilniny. Tu si, bohužiaľ, vyberá svoju daň premnoženie vysokej zveri. Tento rok bola v dôsledku jej nájazdov úroda ovsu len 0,7 t/ha. Základom výživy sú okrem pastvy porasty ďatelinovo-trávnnych miešaniek, resp. čistého mätonohu trváneho. Tie spracúvajú Jurenovci vlastnou linkou, na konci ktorej je lis. Linku si obsluhujú Jurenovci sami – obaja sú totiž zdatní praktickí mechanizátori – absolventi Mechanizačnej (resp. Technickej) fakulty moskovského Inštitútu poľnohospodárskej výroby (resp. nitrianskej Slovenskej poľnohospodárskej univerzity).

Veľmi dobre si uvedomujú, že správny štart teľťa do života závisí od toho, ako je naň pripravená jeho matka. Preto venujú maximálnu pozornosť kvalite objemových krmív. V tejto oblasti sa im podarilo urobiť kvalitatívny skok aj vďaka know-how a produktom firma SCHAUMANN. Silážne konzervanty – to je v prípade Jurenovcov pro-

duktový rad BONSILAGE. Začiatky ich spolupráce s poradcom SCHAUMANN Ing. Františkom Krempekým boli spojené s používaním firemných minerálnych lízov. Aby bol výpočet úspešných bodov spolupráce kompletný, nesmieme zabudnúť na špeciálny štartér pre teľtá. Ak dovolíte, vrátíme sa k jednému dôležitému aspektu používania konzervantov BONSILAGE. Dokážu zabezpečiť nielen vynikajúcu fermentáciu hmoty, ale aj jej vysokú aeróbnu stabilitu, čo je v prípade balíkov dôležité pri ich eventuálnom narušení. Namiesto polovice pokazenej hmoty v balíku (pred používaním BONSILAGE) sa pri jej používaní znehodnotí maximálne 2-centrimetrová vrstva cenného a kvalitného krmiva.

Na záver

Jurenovcov sme navštívili v čase, keď sa „láma lo“ počasie. To nám neumožnilo, aby sme vám nafotili ich špičkové zvieratá priamo na pastve. Preto dovoľte okrem snímok z maštale, malú spomienku na predvlastný chovateľský deň v Medziankach, na ktorom získala firma Colonus prvé miesto v kategórii kolekcií zvierat a druhé miesto v rámci jednotlivých zvierat (za býčka SK812065152).

Snímky: Marián Dukes, Slovenský CHOV

Vítzanná kolekcia mladého dobytka 4. chovateľského dňa mäsového dobytka – východ v roku 2016.

Ma tejto snímke dobre vidieť aj jedinečné plastovo-gumené zábrany ohraňujúce ležiskové boxy. Vysokoteľná jalovica vpravo stojí v prechodovej uličke vybavenej vyhrievanou napájačkou.

RINDAMAST BL ^{EKO}

intenzívny výkrm dobytka s toyocerínom

DETAMIN MINERAL LICK ^{EKO}

Líz pre dobytok s vysokým obsahom vitamínov, makro a mikroprvkov

SCHAUMANN
- Úspech v maštali